

Wetenschap en verkeersveiligheid: Hoe maak je een punt van nul?

En waarom is dat belangrijk?

Over risico's, voorzorg en 'de waarde van nul' (en van 100)

Peter van der Knaap

The bottom half of the slide features several overlapping, wavy lines in various shades of green and yellow, creating a decorative, flowing background.

ROMEINSE WEGEN IN NEDERLAND

Verkeersveiligheid

- Het aantal verkeersdoden en –gewonden neemt de laatste jaren toe, onder meer onder kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers en voetgangers. Het aantal slachtoffers moet omlaag. Samen met (branche)organisaties, provincies, gemeenten en handhavende instanties zetten we ons in voor de realisatie van het manifest 'Verkeersveiligheid: een nationale prioriteit'.
- We investeren samen met de provincies in veilige weginrichting, met name bij N-wegen. Daarnaast zetten we in op beïnvloeding van verkeersgedrag, slimme handhaving en wordt de registratie van de oorzaken van verkeersongelukken verbeterd.
- Daar waar verlichting op de snelwegen bijdraagt aan verhoging van de verkeersveiligheid gaat deze 's avonds en 's nachts weer aan.
- Notoire verkeersovertreders worden harder aangepakt. Het boetesysteem wordt gewijzigd, zodat voor overtredingen met veel gevaarstelling of herhaalde overtredingen de boetes worden verhoogd en de boetes voor kleine overtredingen kunnen worden verlaagd.

Daar kun je mee komen

**Stelling:
Mensen zijn zelf
verantwoordelijk voor
veilig verkeer**

Een recht op veilig thuiskomen?

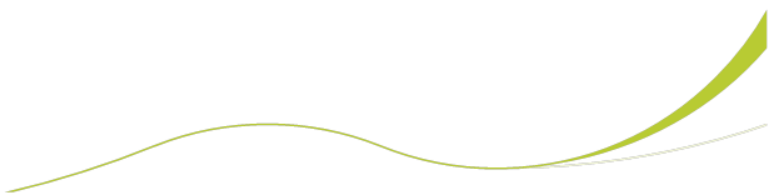
“Als een deelnemer aan het verkeer:

- zich aan de verkeersregels houdt en geen fouten maakt;*
- goed uitgerust en niet onder de invloed van verdovende middelen op weg gaat;*
- gebruik maakt van een goed (gekeurd) voertuig of goede fiets;*
- goed oplet, zich verstandig gedraagt, rekening houdt met omstandigheden en de beperkingen van zichzelf, van zijn voertuig, van de weg en van andere weggebruikers...*

... heeft zo’n verkeersdeelnemer dan het recht op veilig thuiskomen?”

Verantwoordelijk voor verkeersveiligheid?

- Verkeersdeelnemer
 - Wegbeheerder en uitvoerder / aannemer
 - Fabrikant / verhuurder voertuig
 - Beleidsmaker en wetgever
 - Toezichthouder (incl. politie)
 - Rechterlijke macht
 - Kennisinstituten
-
- A decorative green and grey wavy line runs across the bottom of the slide, starting from the left edge and curving upwards towards the right.

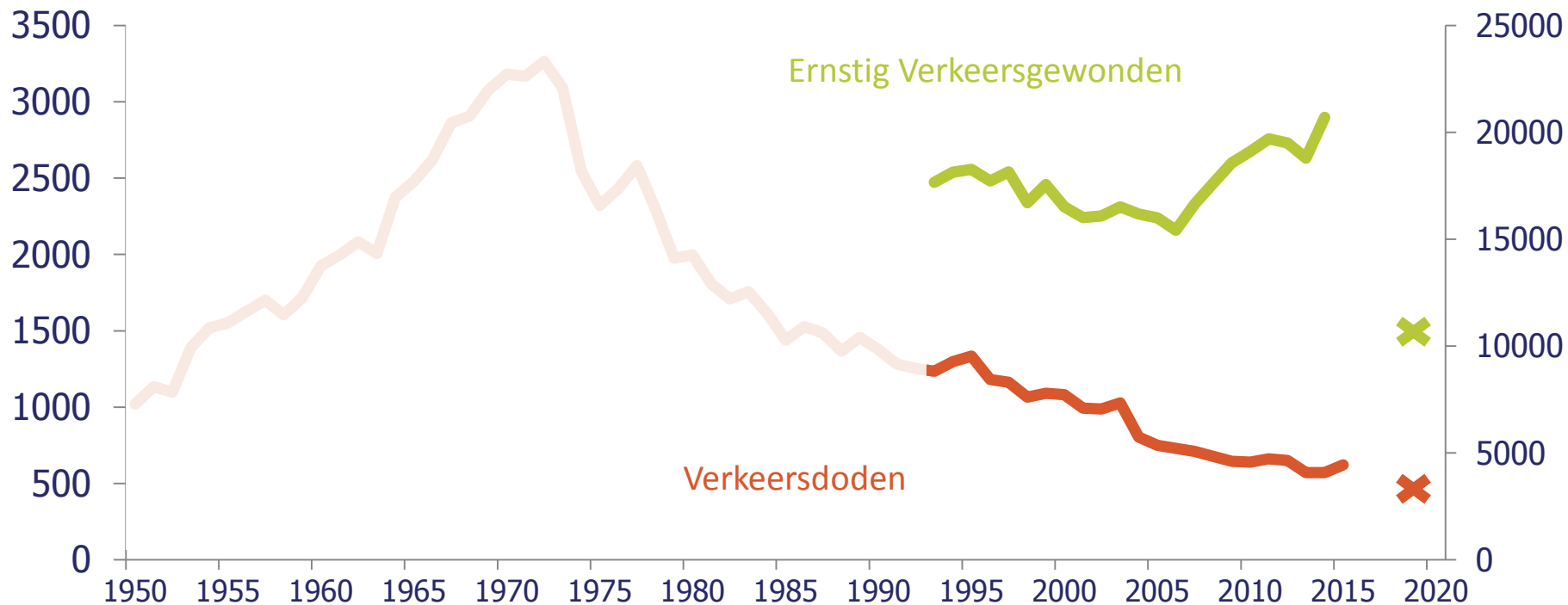

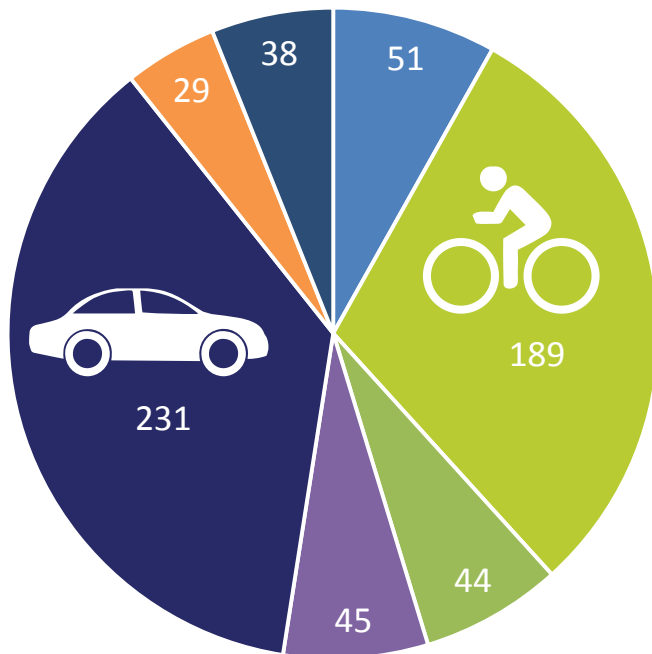

Overzicht Vlietpolderplein

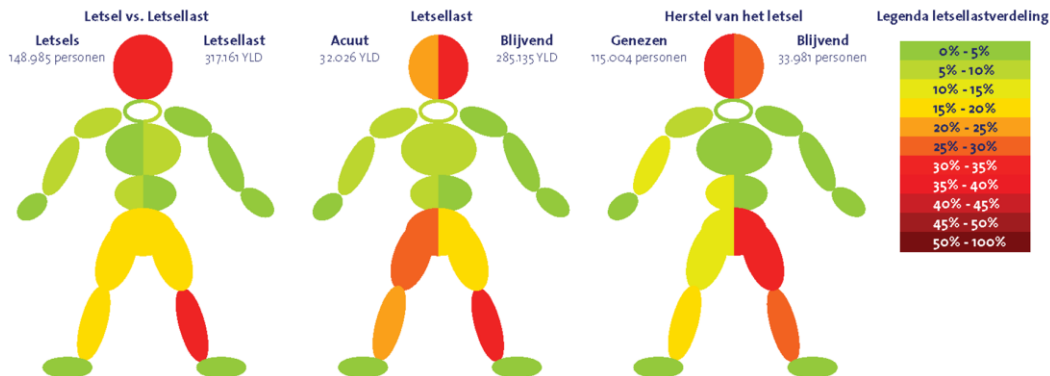
Verkeersdoden naar vervoerswijze (2016)

- Voetganger
- Fiets
- Brom- en snorfiets en brommobiel
- Motorfiets
- Personenauto
- Bestelauto / vrachtwagen
- Gemot. invalidenvrtg, incl. scootmobiel

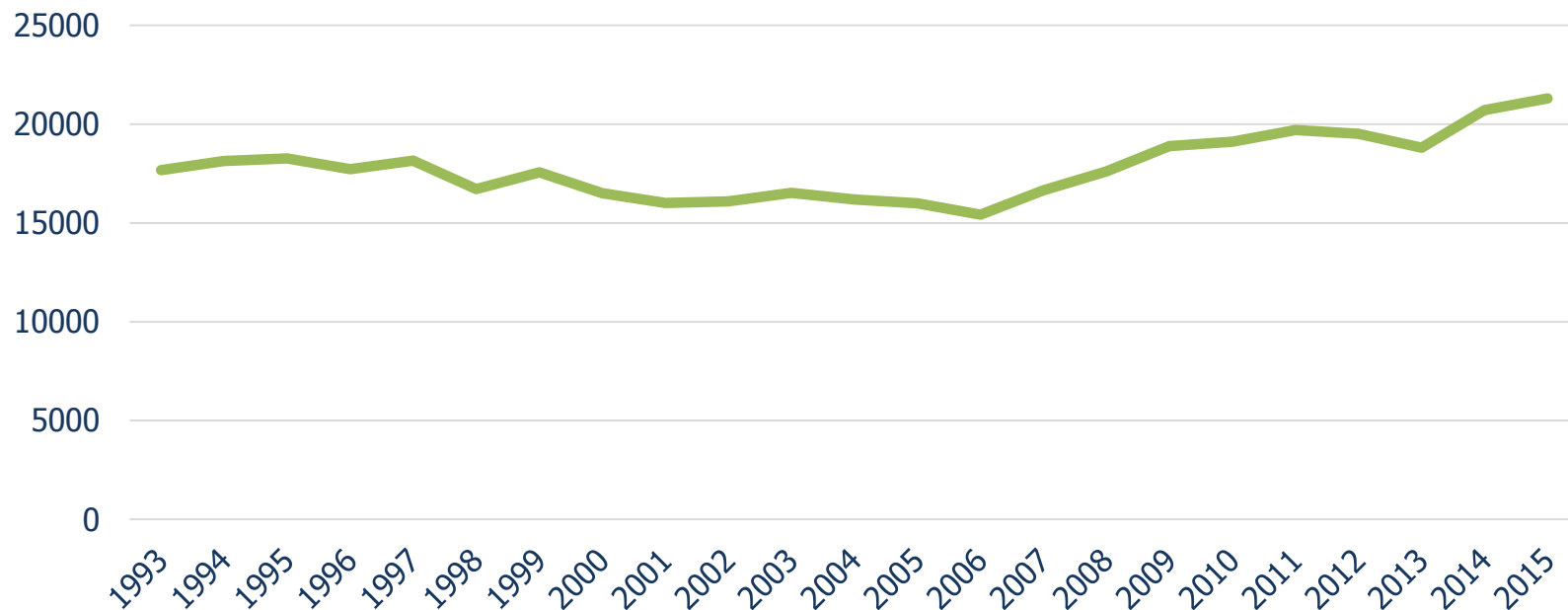
Ernstig verkeersgewonde

Slachtoffer met ernstig letsel (**MAIS2+**) dat als gevolg van een verkeersongeval is **opgenomen in het ziekenhuis** en niet binnen 30 dagen is overleden.

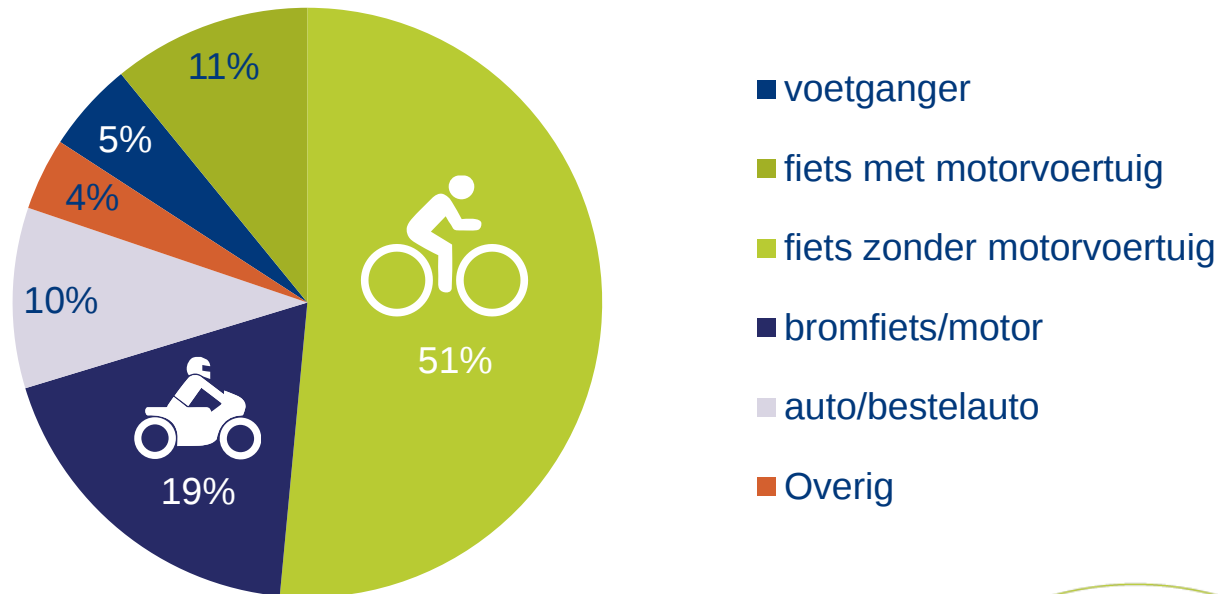

Ernstig verkeersgewonden

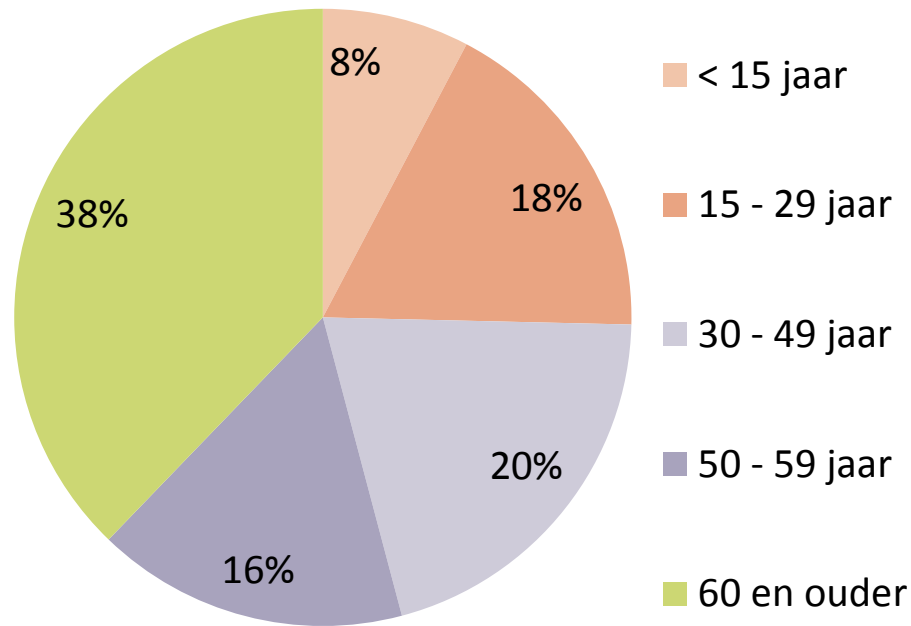
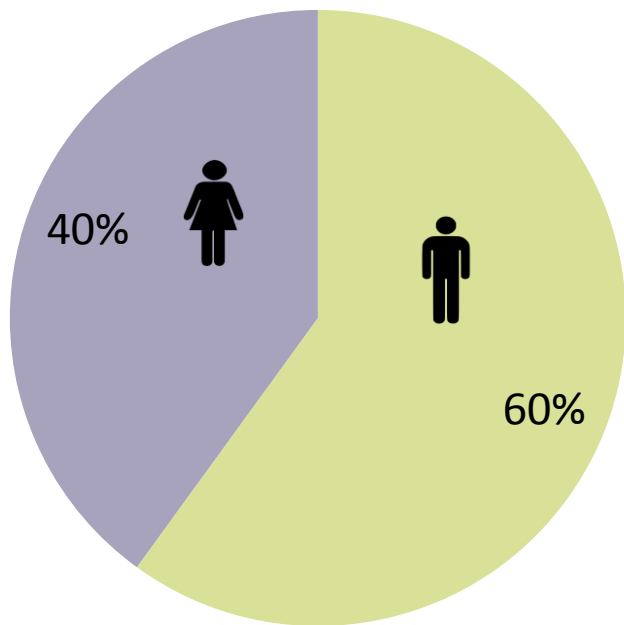
Aantal MAIS2+ gewonden

Ernstige verkeersgewonden naar vervoerswijze (2015)

Ernstig verkeersgewonden nader onderverdeeld

“The concept of a Safe System, in the context of road safety, originated in Sweden and the Netherlands in the 1980s and 1990s.”

- “...most succesful in reducing road trauma...”
- Doden / EVG = ernstig falen van het verkeerssysteem

Uitdaging 1: infrastructuur is niet af

Uitdaging 2: decentralisatie en financiën

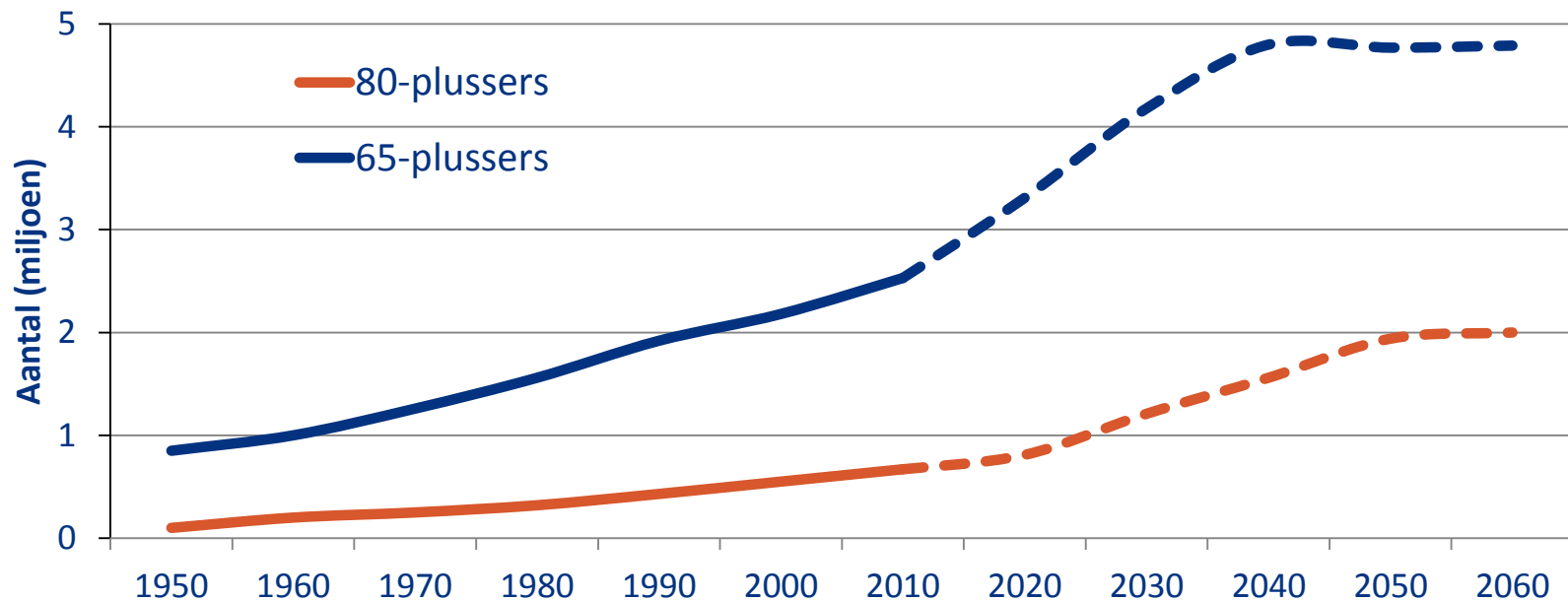
Onderzoek 2016:

CPB: "...grote schokken sociale domein heeft mogelijk gevolgen voor fysieke domein..."

Antea/BB: "70% ambtenaren verwacht bezuinigingen op wegen"

Uitdaging 3: vergrijzing

Uitdaging 4: diversiteit en drukte

Uitdaging 5: hardnekkige gedragsproblemen

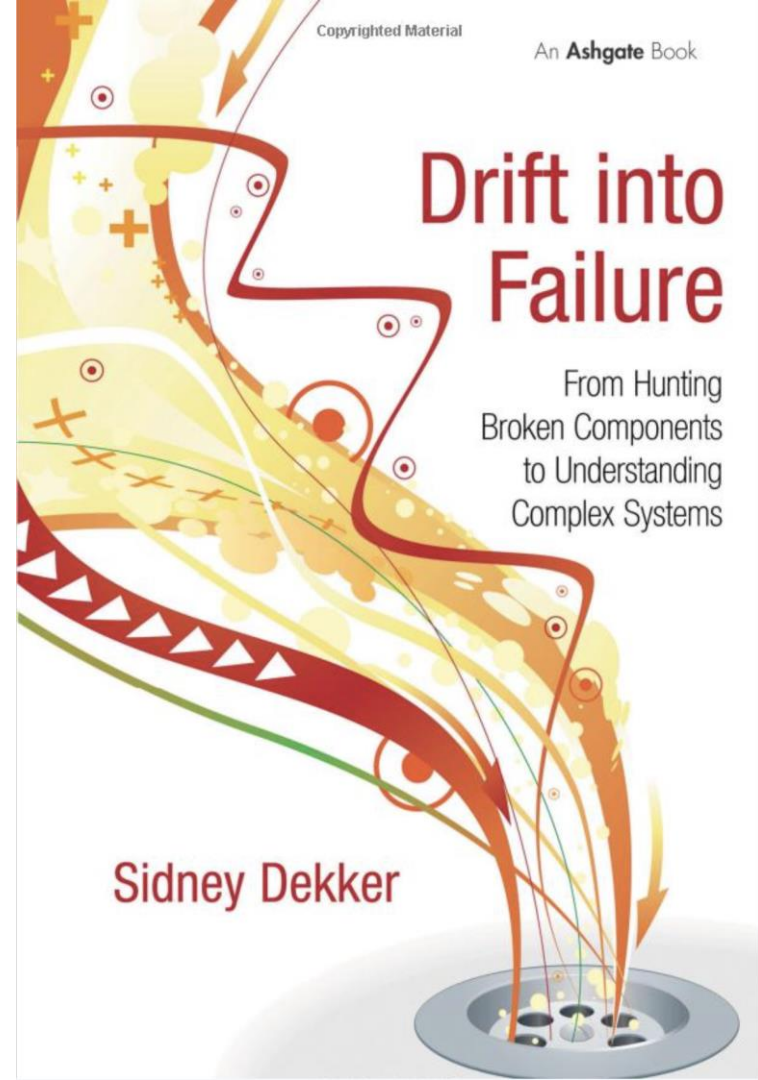

Drifting into Failure?

Elk succesvol systeem moet opletten wanneer er drie dingen tegelijk aan de hand zijn:

1. De financiële middelen staan onder druk
2. Er zijn verschillende doelen die allemaal om aandacht vragen
3. **Er wordt veel verwacht van technologische oplossingen**

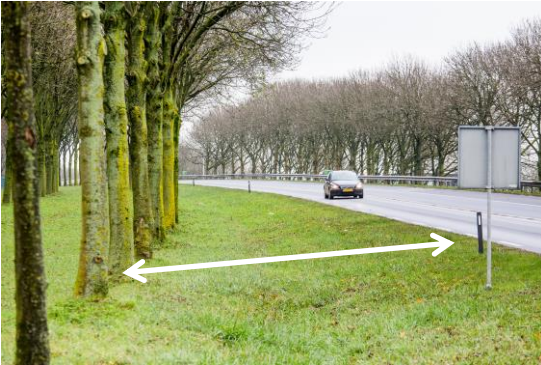
*“Als iets te mooi
lijkt om waar te
zijn, dan is dat
meestal ook
zo...”*

(Marktplaats)

Safety performance indicators (SPI's)

Infrastructuur

Alcoholgebruik

Snelheidsgedrag

Foto: Autoweek

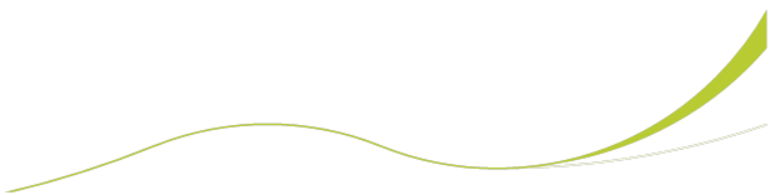
Regensensor

Bij regen
vaker groen
voor fietsers

regen-
sensor

De Calmanladder

Hoe hoger op de ladder, hoe beter burgers beschermd worden maar ook (a) hoe meer verantwoording voor de overheid en (b) hoe minder vrijheid voor burgers

1. Elimineer ongewenste gedragingen
 2. Beperk de keuzemogelijkheden tot de wenselijke alternatieven
 3. Maak ongewenst gedrag onaantrekkelijk (maak kosten hoger dan baten)
 4. Maak gewenst gedrag aantrekkelijk (belonen)
 5. Zet de gewenste keuzemogelijkheden als standaard (default); ongewenste keuzemogelijkheden vergen actie (moeite)
 6. Ondersteun gewenste gedragingen
 7. Informeer over gewenst gedrag en consequenties
 8. Doe niets of houdt ontwikkeling in de gaten
-

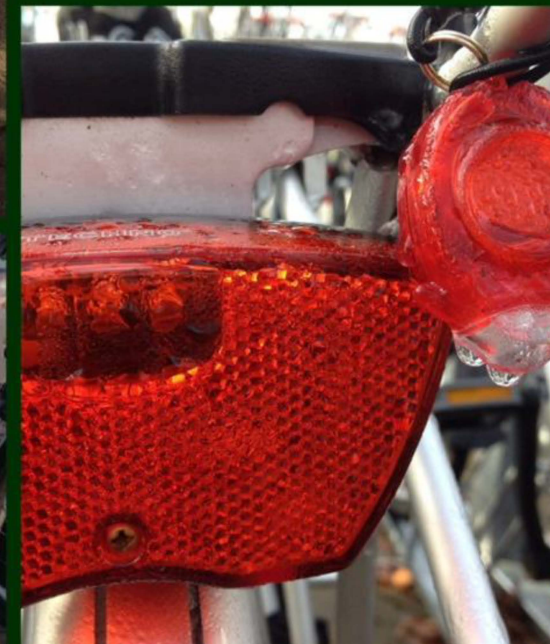
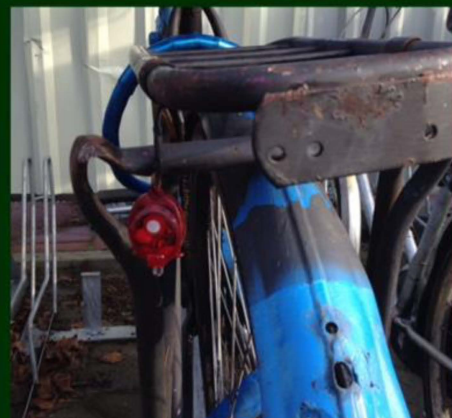
MONSIEUR PASTEUR IN HIS LABORATORY.

slimme keuze

Dit setje van twee mini-ledlampjes is superklein en toch heel veilig. We hebben de lampjes uitgebreid getest. Ze geven licht en hebben een sterke lichtbundel. Je bevestigt ze in een handomdraai aan de fiets of de kinderwagen. Met twee star

altijd

35

“...een proactieve en integrale benadering (...) met vooral kijken naar het totaal aan elementen dat verkeersonveiligheid kan beïnvloeden...”

Safety Performance Indicators (SPI's) op het gebied van infrastructuur, snelheid, alcohol maar ook voertuigveiligheid bieden aangrijpingspunten voor afstemming.

Iedere verkeersdeelnemer moet weer veilig thuiskomen!

Visiedocument Verkeersveiligheid Provincies,
periode 2015-2019

Gemeente Amsterdam

Het verbeteren van de verkeersveiligheid is een speerpunt in Amsterdam: verkeersveiligheid is een randvoorwaarde in alle infrastructurele projecten van de gemeente. Leidend hierbij zijn de landelijke richtlijnen 'Duurzaam Veilig'. Deze zijn onder andere verwerkt in de leidraad van de Centrale Verkeerscommissie (CVC) en dit vormt de basis van wegontwerp. De CVC toetst plannen en ontwerpen op doorstroming en verkeersveiligheid. In de Uitvoeringsagenda Mobiliteit is opgenomen dat we de verkeersveiligheid verbeteren door maatregelen te nemen om de binnenstad autoluw in te richten, meer ruimte te creëren voor fietsers en voetgangers en het verlagen van de maximumsnelheid naar 30km/u. Als aanvulling hierop richten we ons in het MJP Verkeersveiligheid op het veiliger maken van de gevaarlijkste kruispunten (blackspots) en wegen (red routes) en nemen we preventieve maatregelen om veelvoorkomende ongevallen bij de grootste slachtoffergroepen te voorkomen. Ook voeren we campagnes uit en krijgen alle basis- en middelbare scholen een samenwerkingsverband met de gemeente (de Amsterdamse Verkeerslijn).

Monitor uitvoering verkeersveiligheidsmaatregelen 2012 - 2015

★ Doel: 25% minder ernstig gewonden in 2020

31.12.2015

Gedragbeïnvloeding

Legenda

Uitgevoerd

Campagnes

Onderzoek

Maatregelen voor al het verkeer

Maatregelen voor fietsen

In uitvoering

Educatief gericht

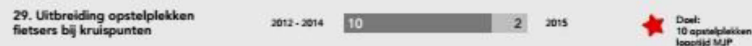

Maatregelen voor vrachtverkeer

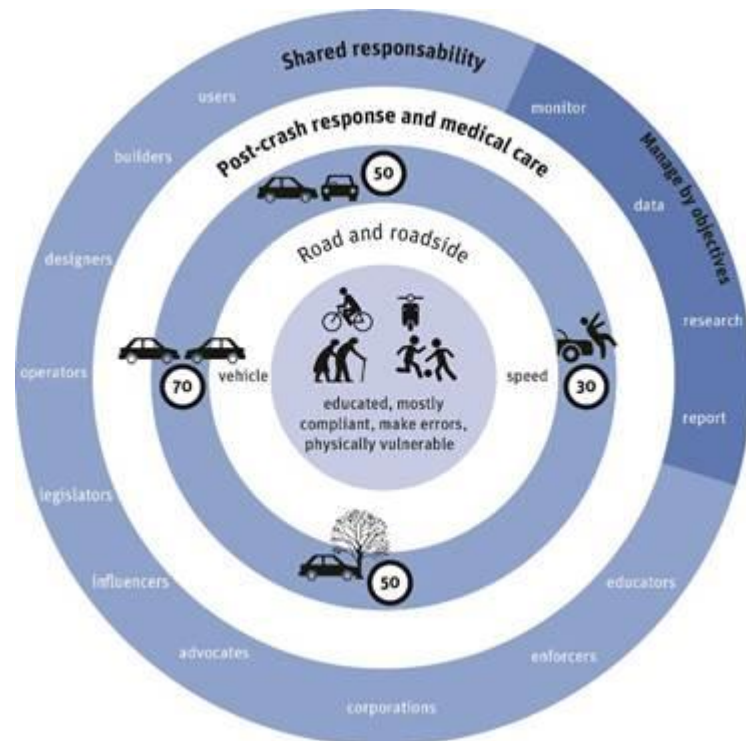

Maatregelen voor bromfietsen

Veilige infrastructuur

Effectief belegde verantwoordelijkheden

D U U R Z A A M

V E I L I G

W E G V 3 R K E E R

Dus, ook in de regio: uitdagingen aangaan, vanuit verantwoordelijkheden, met concrete doelen: maak een punt van nul!

- Kiezen voor investeren in maximaal veilige infrastructuur: niet alleen de snelwegen, maar ook stad en onderliggend wegennet
 - Kiezen voor effectieve campagnes en verkeerseducatie (dus: in samenhang met weginrichting en handhaving)
 - Handhaving: slim en (weer) 'op niveau'
 - Optimaal benutten van innovatieve veiligheids- en voertuigtechnieken
 - Verantwoordelijkheden effectief beleggen en monitoren
-
- A decorative green curved line starts from the bottom left, passes behind the text, and continues towards the bottom right corner of the slide.

Stellingen:

- Gedeelde verantwoordelijkheid betekent vaak geen verantwoordelijkheid
 - Campagnes en verkeershandhaving kunnen de negatieve effecten van een slechte weginrichting of onveilige voertuigen nooit helemaal wegnemen
 - Verkeershandhaving:
 1. mag ten koste gaan van privacy
 2. bij veelplegers: moet ten koste gaan van privacy
 - Als je je kinderen naar school laat fietsen zonder goede fietsverlichting ben je geen goede ouder
 - Het zou beter zijn om op netwerkborrels van Holland Rijnland geen alcohol te schenken als mensen nog moeten rijden
-